Joi, 11 noiembrie 2021

P9_TA(2021)0452

Spațiul european al educației: o abordare globală comună

Rezoluția Parlamentului European din 11 noiembrie 2021 referitoare la Spațiul european al educației: o abordare comună și cuprinzătoare (2020/2243(INI))

(2022/C 205/02)

Parlamentul European,

— având în vedere articolele 165 și 166 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

— având în vedere articolul 5 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană și Protocolul nr. 2 privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității,

— având în vedere articolul 14 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene,

— având în vedere primul principiu din Pilonul european al drepturilor sociale,

— având în vedere Agenda 2030 a ONU pentru dezvoltare durabilă și în special obiectivul 4 de dezvoltare durabilă al ONU,

— având în vedere Comunicarea Comisiei din 30 septembrie 2020 referitoare la crearea unui Spațiu european al educației până în 2025 (COM(2020)0625),

— având în vedere comunicarea Comisiei din 30 septembrie 2020 intitulată „Planul de acțiune pentru educația digitală 2021-2027: reforma sistemelor de educație și formare în era digitală (COM(2020)0624),

— având în vedere Comunicarea Comisiei din 1 iulie 2020 privind Agenda pentru competențe în Europa în vederea obținerii unei competitivități durabile, a echității sociale și a rezilienței (COM(2020)0274),

— având în vedere comunicarea Comisiei din 22 mai 2018 intitulată „Construirea unei Europe mai puternice: rolul politicilor în domeniul tineretului, educației și culturii” (COM(2018)0268),

— având în vedere comunicarea Comisiei din 14 noiembrie 2017, intitulată „Consolidarea identității europene prin educație și cultură” (COM(2017)0673),

— având în vedere rezoluția Consiliului din 26 februarie 2021 privind un cadru strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării în perspectiva realizării și dezvoltării în continuare a spațiului european al educației (2021-2030) ([1]),

— având în vedere concluziile Consiliului din 17 mai 2021 privind echitatea și incluziunea în educație și formare în vederea promovării succesului educațional pentru toți ([2]) și privind Inițiativa privind universitățile europene – Crearea unei legături între învățământul superior, cercetare, inovare și societate: pregătirea terenului pentru o nouă dimensiune a învățământului superior european ([3]),

([1]) JO C 66, 26.2.2021, p. 1.
([2]) JO C 221, 10.6.2021, p. 3.
([3]) JO C 221, 10.6.2021, p. 14.

Joi, 11 noiembrie 2021

— având în vedere concluziile Consiliului din 12 mai 2009 privind un cadru strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale („ET 2020”) ([4]),

— având în vedere recomandările Consiliului din 22 mai 2018 privind promovarea valorilor comune, a educației favorabile incluziunii și a dimensiunii europene a predării ([5]) și privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții ([6]), cele din 26 noiembrie 2018 privind promovarea recunoașterii reciproce automate a calificărilor dobândite în cadrul învățământului superior și a celor dobândite ca urmare a absolvirii unui ciclu secundar superior de învățământ și formare, precum și a rezultatelor perioadelor de învățare petrecute în străinătate ([7]), cele din 22 mai 2019 privind sisteme de înaltă calitate de educație și îngrijire timpurie a copiilor ([8]) și privind o abordare cuprinzătoare a predării și învățării limbilor ([9]) și cele din 20 decembrie 2012 privind validarea învățării non-formale și informale ([10]),

— având în vedere Declarația de la Paris din 17 martie 2015 privind promovarea cetățeniei și valorilor comune ale libertății, toleranței și nediscriminării prin educație,

— având în vedere raportul Eurydice din 24 martie 2021 intitulat „Profesorii din Europa: carierele, evoluția și starea de bine”, precum și studiile publicate de Departamentul tematic pentru politici structurale și de coeziune din cadrul Direcției Generale Politici Interne: în octombrie 2020, „Către o educație europeană – perspective critice asupra provocărilor viitoare” și în mai 2021, „Educația și tineretul în Europa de după COVID-19 – Efectele crizei și recomandări de politici”,

— având în vedere studiul publicat în februarie 2021 de Departamentul tematic pentru politici structurale și de coeziune din cadrul Direcției Generale Politici Interne, intitulat „Realizarea Spațiului european al educației: situația actuală, provocări și perspective”,

— având în vedere studiul publicat în mai 2018 de Departamentul tematic pentru politici structurale și de coeziune din cadrul Direcției Generale Politici Interne, intitulat „Identitatea europeană”,

— având în vedere Rezoluția sa din 25 martie 2021 referitoare la conturarea politicii în domeniul educației digitale ([11]),

— având în vedere Rezoluția sa din 11 decembrie 2018 referitoare la educație în era digitală: dificultăți, șanse și învățăminte pentru elaborarea politicilor UE ([12]),

— având în vedere rezoluția sa din 12 iunie 2018 referitoare la modernizarea educației în UE ([13]),

— având în vedere avizul Comitetului European al Regiunilor din 19 martie 2021 privind realizarea Spațiului european al educației până în 2025 ([14]),

— având în vedere articolul 57 din Regulamentul său de procedură,

— având în vedere avizul Comisiei pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale,

— având în vedere raportul Comisiei pentru cultură și educație (A9-0291/2021),

A. întrucât orice persoană are dreptul la educație, precum și la acces la formare profesională și formare continuă;

([4]) JO C 119, 28.5.2009, p. 2.
([5]) JO C 195, 7.6.2018, p. 1.
([6]) JO C 189, 4.6.2018, p. 1.
([7]) JO C 444, 10.12.2018, p. 1.
([8]) JO C 189, 5.6.2019, p. 4.
([9]) JO C 189, 5.6.2019, p. 15.
([10]) JO C 398, 22.12.2012, p. 1.
([11]) Texte adoptate, P9_TA(2021)0095.
([12]) JO C 388, 13.11.2020, p. 2.
([13]) JO C 28, 27.1.2020, p. 8.
([14]) JO C 175, 7.5.2021, p. 6.

B. întrucât procesul de integrare europeană, piața unică a UE și alte politici ale Uniunii au contribuit – deși într-o manieră fragmentată – la dezvoltarea naturală a unui spațiu educațional european, fundamentat istoric pe tradițiile umanismului, drepturilor fundamentale și valorilor europene;

C. întrucât obiectivul final este crearea unui Spațiu european al educației (SEE)de la bază la vârf, cu obiective comune de politică europeană, care să garanteze o educație de calitate, incluzivă și accesibilă, să consolideze schimbul de bune practici și să asigure un cadru eficient pentru mobilitatea europeană, pentru care este necesară eliminarea obstacolelor existente, utilizarea instrumentelor europene și susținerea evoluției politicilor la nivel național și european, pentru ca sistemele de învățământ să fie capabile să facă față crizei climatice, iar transformarea ecologică și cea digitală să fie o reușită;

D. întrucât educația trebuie înțeleasă în sens larg ca un proces permanent, pe tot parcursul vieții, de la învățământul preșcolar la cel universitar, incluzând educația și formarea profesională (EFP) și formele de învățare informală și non-formală, al cărui scop este dobândirea unor competențe interdisciplinare care să le permită tuturor dezvoltarea potențialului personal și profesional, participarea deplină în societate și tranziția reușită către piața muncii;

E. întrucât problemele cu care se confruntă UE și statele sale membre în prezent, printre care competitivitatea scăzută, schimbările climatice, transformarea digitală a societății, diversele forme de extremism și populism, dezinformarea, subminarea educației bazate pe dovezi și exacerbarea inegalităților deja existente în urma pandemiei de COVID-19, impun probabil o reacție europeană adecvată și concertată;

F. întrucât întregul sector al educației a fost afectat de pandemie, iar diferențele de infrastructură, expertiză și acces la resurse educaționale dintre statele membre și din interiorul lor, precum și dintre diversele niveluri și tipuri de educație, au devenit și mai pronunțate în timpul pandemiei de COVID-19, în principal ca urmare a creșterii inegalităților, inclusiv a faptului că persoanele care provin din medii dezavantajate socioeconomic nu au acces la infrastructură informatică, ceea ce are un impact negativ asupra accesului la educație;

G. întrucât educația în persoană rămâne esențială atât pentru dezvoltarea intelectuală, cât și pentru dezvoltarea personală a cursanților;

H. întrucât Parlamentul a propus statelor membre să acorde prioritate investițiilor în educație și formare, de exemplu prin alocarea a cel puțin 10 % din bugetele lor naționale pentru redresare și reziliență politicilor corespunzătoare, și a solicitat un buget mult mai mare pentru programul Erasmus+, considerând cheltuielile pentru educație nu sunt simple cheltuieli, ci o investiție în viitorul nostru comun ([15]), pentru a crea o societate mai sustenabilă, mai digitală și mai coezivă social; întrucât Parlamentul a solicitat ca investițiile în educație și formare să reprezinte o parte substanțială a instrumentului NextGenerationEU al Comisiei;

I. întrucât investițiile de calitate în educație au o rentabilitate mai mare, însă doar creșterea cheltuielilor nu va aduce neapărat rezultatele dorite; întrucât rata medie de rentabilitate a educației private la nivel mondial în sectorul privat rămâne ridicată și stabilă de-a lungul deceniilor ([16]);

J. întrucât este nevoie de o mai bună recunoaștere a profesiei didactice, care trece printr-o criză, de profesori și formatori motivați și competenți, precum și de o mai mare continuitate a perfecționării; întrucât există diferențe considerabile între statele membre în ceea ce privește educația inițială și integrarea în muncă, condițiile de muncă, remunerarea, evaluarea, cariera și dezvoltarea profesională continuă a cadrelor didactice; întrucât, în 2018, doar 40,9 % dintre cadrele didactice din UE au fost mobile cel puțin o dată ca student, profesor sau ambele ([17]);

K. întrucât s-au înregistrat progrese în crearea unui Spațiu european al învățământului superior (SEIS), ca urmare a eforturilor pe termen lung ale Procesului de la Bologna, precum și în utilizarea sa ca referință pentru a învăța din experiența implementării; întrucât trebuie promovate universitățile europene, deoarece contribuie la excelența europeană și la rolul geopolitic al UE;

([15]) Rezoluția Parlamentului European din 25 martie 2021 referitoare la definirea politicii în domeniul educației digitale.

([16]) Psacharopoulos, G., Patrinos, H. A., „Returns to Investment in Education: A Decennial Review of the Global Literature" (Rentabilitatea investițiilor în educație: sinteză decenală a literaturii la nivel mondial), Grupul Băncii Mondiale, aprilie 2018.

([17]) Raportul Eurydice din 24 martie 2021 intitulat „Profesorii din Europa: carierele, evoluția și starea de bine".

Joi, 11 noiembrie 2021

L. întrucât există o lipsă de recunoaștere a EFP ca o cale a alegerii și a excelenței, la același nivel cu alte parcursuri educaționale; întrucât există încă multe obstacole în calea mobilității cursanților, inclusiv a mobilității pe termen lung a ucenicilor, deși s-au realizat progrese în cadrul procesului de la Copenhaga;

M. întrucât statele membre nu au îndeplinit pe deplin obiectivele și criteriile de referință ale cadrului Educație și formare profesională 2020, în special obiectivele de asigurare a unei educații echitabile și de calitate, de reducere a ratei abandonului școlar prematur și de reducere sub pragul de 15 % a proporției de tineri cu vârsta de 15 ani cu rezultate insuficiente la citire, matematică și științe,

N. întrucât colectarea de date și statistici de bună calitate privind educația și formarea sunt două dintre condițiile necesare pentru a înțelege mai bine provocările din acest domeniu și divergențele existente în interiorul Uniunii, precum și pentru a contribui la soluționarea lor; întrucât educația digitală și competențele digitale adecvate ar trebui privite ca parte a unei educații orientate spre viitor și nu ca un subset al metodelor de învățare și predare actuale sau ca o alternativă la acestea, subliniind, în același timp, importanța învățării în persoană; întrucât mult peste o treime dintre europeni (42 %) nu dispun nici măcar de competențe digitale de bază, existând disparități semnificative în interiorul statelor membre și între acestea;

O. întrucât Agenda pentru competențe urmărește ca 70 % dintre persoanele cu vârsta între 16 și 74 de ani să dispună de competențe digitale de bază până în 2025, o creștere medie de două puncte procentuale pe an, față de creșterea anuală de 0,75 puncte procentuale între 2015 și 2019;

P. întrucât SEE oferă o oportunitate importantă pentru intensificarea cooperării internaționale;

Necesitatea unui Spațiu european al educației (SEE)

1. subliniază importanța unei educații de calitate, abordabile financiar și incluzive, care să fie accesibilă tuturor pe tot parcursul vieții și consideră că inițiativa SEE ar trebui să ofere cursanților din UE oportunități mai multe și mai bune de a studia, de a se forma, de a desfășura activități de cercetare și de a lucra oriunde s-ar afla, de a crește mobilitatea în scop educațional, de a facilita un dialog susținut și de substanță cu actorii importanți și de a cultiva un mediu în care competențele, calificările, diplomele și titlurile sunt recunoscute și valorificate în întreaga Europă;

2. subliniază că rata de revenire în sistemul de educație rămâne foarte ridicată și, prin urmare, un nivel mai ridicat de educație și formare este în general strâns corelat cu creșterea economică și societală, cu o egalitate mai mare și cu standarde de viață mai bune pentru toți și, la nivel individual, cu oportunități profesionale și personale mai extinse; subliniază, prin urmare, importanța inestimabilă a educației, formării și învățării, care ar trebui să fie accesibile tuturor, ca unul dintre aspectele de o importanță vitală pentru stimularea progresului societal și a unei creșterii economice sustenabile; consideră că SEE poate și trebuie să joace un rol fără precedent în îmbunătățirea accesului la educație și a calității acesteia în întreaga Uniune;

3. subliniază rolul SEE în facilitarea unui flux mai mare și mai bun de cursanți, profesori și cunoștințe, promovând sentimentul apartenenței europene și al conștiinței civice, garantând drepturi și valori și oferind oportunități echitabile și egale; subliniază potențialul Europei de a deveni o adevărată putere educațională, valorificând bogăția diversității noastre și făcând schimb de bune practici pentru a contracara provocările existente și viitoare;

4. consideră că educația și cultura sunt esențiale pentru evoluția și binele personal și social, pentru a promova cetățenia europeană, pentru a îmbunătăți coeziunea socială, pentru a stimula crearea de locuri de muncă și pentru a crește prosperitatea economică și socială europeană în mod echitabil și sustenabil, precum și pentru a face din UE un actor competitiv și rezilient la nivel mondial, mai întreprinzător în conducerea tranziției ecologice și a celei digitale;

5. solicită valorificarea numeroaselor oportunități de „valoare adăugată europeană” oferite de educație, în special prin intermediul mobilității și al schimbului de bune practici, programele Erasmus+ și Corpul european de solidaritate având aici un rol deosebit de important;

6. solicită o dimensiune geopolitică mai clară și mai puternică a SEE, pentru a permite Uniunii să-și utilizeze strategic puterea educațională cu vecinii și partenerii săi cei mai apropiați;

Corelarea abordării instituționale cu cea a actorilor implicați

7. ia act de varietatea de viziuni și abordări asupra SEE, care exprimă dorința comună de a da un nou impuls proiectului european; consideră că educația este o piatră de temelie pentru realizarea proiectului european, rolul UE fiind axat, printre altele, pe sprijinirea și coordonarea statelor membre în schimbul de bune practici, încurajarea standardelor comune și eliminarea lacunelor existente, în timp ce conținutul educațional și metodele de predare rămân o competență națională; subliniază necesitatea unei colaborări mai intense în domeniul educației în Europa și în afara acesteia, pentru a găsi perspective și soluții comune la provocările comune;

8. apreciază eforturile Comisiei de a promova SEE, remarcând totodată necesitatea unei abordări mai holistice, care impune o cooperare și o coordonare de substanță între toți actorii și o gamă variată de părți interesate, inclusiv comunitatea educațională și de formare, asociațiile de părinți, partenerii sociali, sindicatele, organizațiile de tineret, lucrătorii pentru tineret și societatea civilă; solicită o mai mare deschidere față de ideile noi, pentru ca SEE să poată continua să evolueze și să servească drept stimulent pentru parteneriate mai numeroase și mai puternice, inclusiv între sectorul public și cel privat, precum și pentru sinergii între actori;

9. salută răspunsul Consiliului la propunerile Comisiei, în special accentul pus pe importanța EFP și a oportunităților de învățare pe tot parcursul vieții, care trebuie să fie abordabile ca preț și accesibile tuturor, în special în regiunile ultraperiferice ale UE;

10. salută angajamentul Comisiei de a realiză SEE până în 2025; atrage atenția asupra faptului că propunerile Comisiei încă sunt mai degrabă un plan strategic decât o foaie de parcurs politică concretă; sugerează, prin urmare, stabilirea unor priorități clare pe termen mediu și lung, cu obiective realizabile și termene pentru acțiunile care ar trebui programate, inclusiv cu rezultate intermediare clar definite, care vor constitui diferitele elemente constitutive ale unui veritabil SEE fără întârzieri inutile, ținând seama, în același timp, de capacitățile bugetare ale statelor membre;

11. subliniază că se impune de urgență o strategie comună pentru aplicare și o foaie de parcurs care să includă instituțiile UE, statele membre și toți actorii din domeniu, inclusiv autoritățile locale și regionale și societatea civilă, în care să fie definite responsabilitățile și oportunitățile fiecăruia; insistă asupra faptului că SEE ar trebui să fie clar, accesibil și să reflecte toate nivelurile de guvernare;

Transformarea viziunii în realitate: priorități strategice comune și obiective la nivelul UE

12. subliniază potențialul utilizării instrumentelor de coordonare a politicilor europene pentru a atinge obiectivele comune ale SEE, printre care metoda deschisă de coordonare și Semestrul european; reamintește rolul Semestrului european în reușita implementării politicilor UE în domeniul educației, recunoscând totodată că acesta a fost conceput inițial ca un instrument de coordonare a politicilor economice în întreaga UE, pentru a se asigura că guvernele respectă responsabilitatea fiscală;

13. solicită tuturor instituțiilor UE și statelor membre să convină asupra unei viziuni unice și a unor priorități, obiective și criterii de referință comune pentru SEE, ținând totodată cont de diversitatea din Europa;

14. subliniază că este important ca libertatea academică și autonomia pedagogică să fie stipulate ca principii de bază ale SEE;

15. încurajează utilizarea sinergiilor între SEE, Spațiul european de cercetare și Spațiul european al învățământului superior, precum și între diferitele programe ale Uniunii; solicită consolidarea programelor Erasmus+, Orizont Europa, Europa creativă, Corpul european de solidaritate, Europa digitală și „Cetățeni, egalitate, drepturi și valori”, în beneficiul tuturor cadrelor didactice, al lucrătorilor din domeniul educației, al furnizorilor de educație, al lucrătorilor pentru tineret și al tuturor cursanților;

16. subliniază că incluziunea trebuie să fie un element central al SEE și o condiție necesară pentru asigurarea unei educații de calitate pentru toți; subliniază că nimeni nu ar trebui lăsat în urmă, că fiecare cursant are talente și că diferențele individuale ar trebui apreciate și valorizate; subliniază că se poate progresa în atingerea obiectivelor comune numai printr-o abordare mai cuprinzătoare;

Joi, 11 noiembrie 2021

17. subliniază importanța plasării cursantului în centrul procesului de învățare; subliniază că trebuie adoptată o perspectivă potrivită în ceea ce privește grupurile vulnerabile, inclusiv persoanele cu orice fel de dizabilități sau diferențe de învățare, cum ar fi cele din spectrul autismului sau cele cu potențial ridicat, precum și că trebuie promovată o abordare a SEE care să implice toate aspectele școlii; invită Comisia să consulte toți actorii de sector, cum ar fi asociațiile studențești, experții în sprijin pedagogic, îngrijitorii pentru cursanții cu nevoi speciale, etc., în special în dezvoltarea universităților europene și a centrelor de excelență profesională;

18. salută călduros obiectivele noului cadru strategic al UE pentru învățarea pe tot parcursul vieții și formarea profesională, care a făcut obiectul Rezoluției Consiliului din 19 februarie 2021 privind un cadru strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației, precum și cele cinci priorități strategice identificate în acesta, în special propunerile specifice de a transforma uceniciile pe tot parcursul vieții și mobilitatea într-o realitate pentru toți;

19. subliniază importanța îmbunătățirii condițiilor de muncă și necesitatea ca profesorii și educatorii să fie remunerați corespunzător pentru activitatea lor; invită insistent statele membre ca, în cooperare cu Comisia, să investească în educația inițială a cadrelor didactice și a formatorilor, în special prin includerea unei dimensiuni europene și a mobilității transnaționale în programele lor de învățământ, să cultive competențele și motivația în profesia educațională, să consolideze recunoașterea valorii pe care educatorii o aduc societății și să crească autonomia pedagogică; subliniază importanța profesionalizării lucrătorilor din domeniul educației și îngrijirii copiilor preșcolari, pentru a le recunoaște și aprecia corespunzător munca, care este indispensabilă pentru educația copiilor;

20. invită insistent statele membre să promoveze educația în domeniul media și al informației, gândirea critică și o cultură a toleranței în toate etapele procesului de învățare, ca o prioritate și un instrument esențial pentru a oferi cetățenilor europeni responsabili competențele de care au nevoie pentru a contracara valul tot mai mare de dezinformare și pentru a face față provocărilor secolului XXI;

21. solicită un cadru comun pentru dezvoltarea competențelor digitale; subliniază necesitatea unui sistem comun de recunoaștere, validare și certificare a competențelor, calificărilor și acreditărilor digitale, pentru a reduce lacunele în materie de competențe digitale în întreaga Europă și pentru ca toți cursanții, în special copiii, să aibă acces la echipamentele digitale de bază;

22. subliniază că trebuie asigurată digitalizarea universităților din UE și își reiterează apelul pentru crearea unei platforme universitare europene online; solicită UE să recunoască conectivitatea și infrastructura digitală drept un drept derivat din dreptul fundamental la educație;

23. salută schimbările recente din cadrul Platformei electronice pentru educația adulților în Europa și invită Agenția Executivă Europeană pentru Educație și Cultură să evalueze modalitățile de creștere în continuare a vizibilității, de continuare a dezvoltării și de consolidare a impactului comunității de învățare în rândul adulților;

24. susține utilizarea unor indicatori cantitativi și a unor criterii de referință, ținând seama în mod corespunzător de diferențele dintre statele membre și din interiorul acestora, pentru a permite compararea și monitorizarea continuă a progreselor realizate de statele membre în direcția îndeplinirii obiectivelor comune și pentru a stimula noi acțiuni de politică; reafirmă, în același timp, necesitatea unor indicatori și criterii de referință calitativi suplimentari și atrage atenția asupra inconvenientelor unor obiective pe termen mediu prea ambițioase;

25. subliniază că trebuie îmbunătățită calitatea și trebuie crescută frecvența activităților necesare de colectare a datelor, precum și că este necesară o monitorizare activă a indicatorilor și a criteriilor de referință relevante, cum ar fi obiectivul stabilit de Agenda pentru competențe în Europa de a atinge un nivel de 50 % din populația adultă care participă la activități de învățare; cere insistent Comisiei și statelor membre să atingă obiective ambițioase, de exemplu în privința proporției elevilor cu rezultate slabe și a ratei abandonului școlar timpuriu, prin reducerea primului criteriu de referință de la 15 % la 10 %, iar a celui de-al doilea, de la 10 % la 5 %;

26. cere UE să colaboreze mai strâns cu alte organizații și instituții, cum ar fi UNESCO și Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică și solicită o utilizare și o susținere activă a cercetărilor și studiilor din domeniul educației, pentru a ajuta statele membre să vadă cum trebuie să-și reformeze politicile; solicită insistent Comisiei și statelor membre să dezvolte o cercetare comună și participativă în domeniul educației, cu o linie bugetară și un mandat bine definite, în limitele permise de competențele UE;

27. invită statele membre și Comisia să asigure finanțarea necesară pentru înființarea, realizarea și dezvoltarea SEE, precum și pentru crearea unui instrument financiar special în cadrul financiar multianual 2028-2034, în vederea continuării dezvoltării SEE și a facilitării recunoașterii reciproce a calificărilor; solicită din nou să se aloce cel puțin 10 % din finanțarea din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență educației, inclusiv educației digitale, și cere statelor membre să majoreze substanțial cheltuielile publice în domeniul educației, peste media UE (4,7 % din PIB în 2019);

28. încurajează Comisia și statele membre să creeze strategii de atenuare a dezastrelor pentru sectorul educației, în parteneriat și în consultare cu toți actorii din domeniu, și insistă asupra importanței unei acțiuni europene concertate în perioade de criză, cum ar fi pandemia de COVID-19;

Măsuri și considerații sectoriale

29. subliniază importanța învățării limbilor străine, în special a limbii engleze; subliniază că statele membre trebuie să ia măsuri pentru a sprijini dezvoltarea competențelor lingvistice la toate nivelurile, în special în învățământul primar și secundar, să-și însușească obiectivul de „plurilingvism" al Consiliului Europei și să atingă scopul ca toți elevii să aibă cunoștințe suficiente în cel puțin alte două limbi oficiale ale UE și ale statelor sale membre la sfârșitul ciclului secundar inferior;

30. solicită Comisiei să creeze instrumente care să permită statelor membre să aplice recomandarea Consiliului privind o abordare cuprinzătoare a predării și învățării limbilor și să monitorizeze progresele realizate; invită statele membre să colecteze date comparabile privind învățarea limbilor străine; solicită Comisiei să ofere sprijin financiar școlilor în care se predau limbi europene, în special limbile materne ale cetățenilor UE care trăiesc în alte țări UE;

31. subliniază necesitatea de a promova cercetarea și inovarea în educație; subliniază importanța SEE în promovarea înțelegerii, studierii și cercetării tehnologiilor de vârf, cum ar fi inteligența artificială (IA) și robotica, astfel încât să crească gradul de conștientizare cu privire la oportunitățile și provocările asociate în mediile educaționale, inclusiv prin intermediul unor programe de studii universitare specializate în toate statele membre; este preocupat de faptul că UE, în ansamblul său, nu dispune de o ofertă suficientă de programe universitare specializate în IA;

32. salută inițiativa centrelor europene de excelență profesională care oferă o structură pentru acest sector la nivel european; solicită crearea unui spațiu european al formării profesionale ca parte integrantă a SEE; invită Comisia și statele membre să depună eforturi în vederea creării unui statut european al ucenicilor; subliniază, în acest sens, necesitatea ca unele state membre să ia măsuri în privința lipsei de atractivitate și prestigiu al EFP și al sistemelor de învățământ dual; subliniază că sistemele de EFP trebuie să devină și mai centrate pe cursanți și să se adapteze la lumea muncii în schimbare; reiterează importanța recunoașterii EFP și invită statele membre să urmeze corespunzător și integral recomandarea Consiliului în această privință și Agenda pentru competențe în Europa; subliniază importanța creării unor parcursuri de învățare flexibile și modulare, pentru a le permite cursanților să combine și să valorifice diferite experiențe și oportunități de învățare;

33. subliniază importanța acțiunii Comisiei și a statelor membre în domeniul învățământului superior, de exemplu în intensificarea Procesului Bologna, în extinderea dimensiunii internaționale a SEE și introducerea legitimației europene de student, de exemplu prin fructificarea sinergiilor oferite de actualele programe ale UE;

34. cere ca SEE să reprezinte un reper în recunoașterea diplomelor și calificărilor în întreaga UE și invită Comisia și statele membre să faciliteze extinderea recunoașterii reciproce automate a rezultatelor învățării și a perioadelor de studiu în străinătate, inclusiv în EFP și prin micro-certificate europene;

35. subliniază rolul important al învățării non-formale și informale și al voluntariatului, precum și necesitatea de a le recunoaște rezultatele; invită Comisia și statele membre să promoveze competențele nespecializate în UE;

Joi, 11 noiembrie 2021

36. încurajează statele membre să aplice recomandarea Consiliului din 2018 privind competențele esențiale pentru învățarea pe tot parcursul vieții, pentru a progresa în toate cele opt domenii-cheie, cum ar fi oportunitățile pentru tinerii cursanți de a dobândi cel puțin o experiență antreprenorială practică în timpul școlii, și să îmbunătățească astfel recunoașterea competențelor dobândite prin învățarea non-formală și informală, în vederea creșterii flexibilității parcursurilor de învățare pentru cursanții de toate vârstele; solicită crearea unui cadru european pentru competențele civice și sociale, care să valorizeze, să promoveze și să recunoască beneficiile unor practici precum mentoratul și supervizarea activităților pentru tineret;

37. subliniază că, în urma pandemiei de COVID-19, învățarea de la distanță a devenit o parte a realității pentru mulți cursanți; subliniază că, în învățământul primar și secundar, învățarea de la distanță trebuie să rămână o soluție de ultimă instanță și să fie complementară învățării față în față, care este esențială pentru predarea unor competențe sociale valoroase; subliniază că, într-o abordare modernă, mixtă, învățarea în cazul elevilor de vârstă școlară trebuie să aibă loc preponderent în sala de clasă și sub îndrumarea profesorului, care, din motive pedagogice, poate alege să combine diferite instrumente, digitale (inclusiv online) sau nedigitale, ca parte a sarcinilor de învățare ([18]);

38. invită statele membre să promoveze educația legată de schimbările climatice și tranziția ecologică și să-i cultive pe elevi în privința Pactului Verde;

39. invită Comisia și statele membre să elimine disparitatea de gen în educație, inclusiv în educația și carierele din știință, tehnologie, inginerie, arte și matematică (STIAM), să combată stereotipurile de gen și discriminarea și să elimine comportamentele agresive în viața reală și online, precum și alte forme de hărțuire, discriminare și abateri violente, astfel încât să îmbunătățească diversitatea culturală, etnică și de gen prin crearea și schimbul de bune practici în întreaga Europă;

40. felicită președinția portugheză a Consiliului pentru angajamentul de a lansa o platformă online cu scopul de a înlesni schimbul de date între statele membre cu privire la problemele legate de șomaj în rândul tinerilor provocate de pandemie;

41. reiterează importanța cursurilor online deschise și în masă (MOOC) ca element necesar pentru a promova perfecționarea și recalificarea forței de muncă într-un mod interactiv și accesibil; consideră că SEE ar trebui să promoveze răspândirea și dezvoltarea MOOC și să reflecte aceste obiective în abordarea europeană a micro-certificatelor;

42. ia act de faptul că până acum nu s-a convenit asupra unei definiții unice a termenului de „micro-certificate”; consideră, prin urmare, că trebuie definite standarde uniforme la nivelul UE pentru a promova efectiv recunoașterea reciprocă a acestora între statele membre, precum și pentru ca angajatorii să poată avea încredere în valoarea lor;

Cadrul legislativ

43. invită Comisia și statele membre să introducă, până la sfârșitul lui 2022, un cadru strategic concret pentru Spațiul european al educației pentru 2030, inclusiv un mecanism solid de coordonare, monitorizare și evaluare, în conformitate cu obiectivul de dezvoltare durabilă nr. 4 al ONU de a „asigura o educație de calitate incluzivă și echitabilă și de a promova oportunități de învățare pe tot parcursul vieții pentru toți” și cu primul principiu al Pilonului european al drepturilor sociale; apreciază propunerea de a înființa un comitet director pentru SEE, care va constitui baza unui cadru de guvernanță structurat și sistematic; evidențiază rolul Conferinței privind viitorul Europei pentru discutarea modalităților de a surmonta provocările cu care se confruntă educația europeană și de a face politicile să evolueze;

44. invită insistent Comisia și statele membre să precizeze tipul de participare cerut la nivel statal și la alte niveluri de guvernare, inclusiv al autorităților locale și regionale, precum și instituțiilor UE, și să conceapă mecanisme eficiente pe mai multe niveluri, care să respecte principiul subsidiarității și, în același timp, să genereze valoare adăugată europeană;

45. solicită să se clarifice nivelul de implicare așteptat din partea actorilor, a sectoarelor educației care au fost subreprezentate până acum și a reprezentanților relevanți ai societății civile; subliniază că cadrul de guvernanță ar trebui să implice toți actorii importanți din toate domeniile învățării, inclusiv lucrătorii și organizațiile pentru tineret și asociațiile de părinți;

([18]) A se vedea propunerea Comisiei din 5 august 2021 de Recomandare a Consiliului privind învățarea mixtă pentru un învățământ primar și secundar de înaltă calitate și favorabil incluziunii (COM(2021)0455).

46. invită Comisia să instituie o platformă SEE ca portal public interactiv pentru a ajuta statele membre și părțile interesate să facă schimb de informații și să promoveze cooperarea și schimbul de bune practici; consideră că o astfel de platformă ar trebui finanțată corespunzător și ar trebui să fie disponibilă în toate limbile oficiale ale UE;

47. subliniază că recensămintele europene, colectarea de date și studiile privind nevoile teritoriale și practicile educaționale din Uniune reprezintă o prioritate majoră pentru statele membre și sistemele lor de învățământ;

Către o dimensiune europeană mai largă a educației

48. subliniază necesitatea unei dimensiuni europene a educației, prin includerea unei perspective europene mai largi și distincte în programele de învățământ și de formare a cadrelor didactice, cuprinzându-i pe toți profesorii, formatorii și cursanții, atât din organizațiile de educație formală și non-formală, cât și din sectorul EFP, inclusiv cu sprijinul acțiunilor „Jean Monnet” și al academiilor de profesori; propune ca aceste academii să fie denumite „Academii de profesori Comenius”; susține crearea unui cadru comun pentru formarea și dezvoltarea calificărilor cadrelor didactice în toate statele membre;

49. subliniază că elevilor trebuie să li se ofere cunoștințe extinse despre istoria și patrimoniului cultural, material și imaterial, al Europei, precum și că trebuie promovată o memorie europeană și o conștiință istorică critică, bazate pe valorile fundamentale pe care se întemeiază UE; invită Comisia, statele membre și Consiliul Europei să coopereze în ceea ce privește educația despre istoria și patrimoniul cultural european în întreaga UE și subliniază necesitatea unor fonduri și inițiative speciale pentru a intensifica cercetarea istoriei europene, precum și pentru a promova istoria publică, ținând seama de natura complexă a istoriei continentului nostru;

50. solicită Comisiei și statelor membre să creeze un cadru comun al învățării despre UE la toate nivelurile potrivite și în toate domeniile educației; subliniază că elevii trebuie familiarizați cu procesul de integrare europeană, cu instituțiile și politicile UE, cu drepturile care decurg din cetățenia UE și cu modalitățile de participare activă la procesele democratice ale UE;

51. invită Comisia și statele membre să elaboreze o strategie europeană cuprinzătoare și un cadru comun pentru educația civică cu dimensiune europeană, inclusiv învățarea valorilor europene – cum ar fi demnitatea umană, democrația, statul de drept, drepturile omului și egalitatea – pentru a încuraja schimbul de bune practici și dezvoltarea unor materiale și abordări pedagogice comune; solicită Comisiei, în acest sens, să analizeze posibilitatea înființării unui grup operativ pentru educația civică, care să coordoneze această sarcină și să îmbunătățească accesul la educația civică europeană, pentru a promova o cultură civică europeană și un sentiment de apartenență europeană, care să completeze celelalte dimensiuni – locală, regională, națională și globală;

o

o o

52. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei.